

פרוטוקול מישיבת הוועדה המייעצת להוראות הממונה על שיתוף בנתוני אשראי (1/2017)
שהתקיימה בתאריך 30.11.2017 במשרדי בנק ישראל בתל אביב

נוכחים מקרב חברי הוועדה: עודד שריג - יו"ר הוועדה המייעצת

אוריאל לדרברג

אלמה כהן

יונתן בר סימן טוב

כרמי אור

לימור שמרלינג מגזניק

רון הורוביץ

רני נויבואר

נוכחים מקרב עובדי הבנק: צוריאל תמס, הממונה על שיתוף בנתוני אשראי (להלן הממונה)

שירלי אבנר, המחלקה המשפטית

עובדי הממונה: אורלי הר ציון

דורית לואיס

הדר ישראלי

יאיר עזריאל

נריה נפש

הדיון:

נושא 1 בסדר היום: מצגת - המערכת לשיתוף נתוני אשראי

הממונה: קידם את חברי הוועדה בברכה וציין כי הוא רואה חשיבות רבה בהתחלת עבודת הוועדה, בראש וראשונה כמייעצת לממונה בנושא ההוראות שבכוונתו לפרסם על מנת להסדיר את שוק נתוני האשראי, אבל גם תחת הכובע של נציגי הציבור בתחום. בנוסף, מסר כי הישיבה הבאה של הוועדה תהיה בהשתתפות מנכ"ל הבנק והמשנה לנגידה.

עובדת הממונה: הציגה מצגת ובה סקירה של עיקרי חוק נתוני אשראי, תשע"ו-2016 (להלן החוק), לרבות מטרות, משתתפים ותהליכים במערכת לשיתוף נתוני אשראי (מול מקורות המידע, מול לשכות אשראי ומול אזרחים), מבנה ארגוני ותפקידי הממונה, תכנית עבודה להקמת המערכת ותפקידי הוועדה המייעצת.

חברי הוועדה: מיהם מקורות המידע הנוספים (מעבר למקורות המפורטים בחוק) שידווחו למאגר?

הממונה: בכללי חוק נתוני אשראי (הוראות שונות), התשע"ח-2017 (להלן כללי הנגידה), קבעה הנגידה כי נתוני אשראי מסוימים כפי שפורטו בכללי הנגידה, אשר פועלים

בהיקף שנתי בסכום העולה על 250 מ"מ יהיו חייבים בדיווח למאגר, ובהתאם לכך נעשים מהלכים מול גופים מוסדיים וגופים אחרים חוץ בנקאיים.

יו"ר : חשוב שיעשו מהלכים גם מול גופים שאינם משוק ההון (לדוגמא: קבלנים גדולים וחברות ליסינג), וכן שנאפשר גמישות ולא נקבע את כללי הדיווח רק בהתאם למקובל בגופים משוק ההון שהינם גופים חזקים, כדי שזה לא יגביל ויקשה עלינו בקבלת דיווחים מגופים פחות חזקים.

חבר : האם יש מדינות בעולם שבהם אזרח יכול לצאת מהמאגר?
הוועדה :

עובדת : ברוב המדינות בעולם כאשר בנק מרכזי מנהל את המאגר, לקוח לא יכול לבקש לא הממונה : להיכלל במאגר, בעוד לפי החוק בישראל לקוח יכול לבקש אי הכללה במאגר, כל עוד אין לגביו נתונים המעידים על מובהקות לאי פירעון כפי שהוגדר בתקנות נתוני ישראל, התשע"ח-2017.

הממונה : אכן יש סיכון שלקוחות יבקשו לצאת מהמאגר וכדי להתמודד עמו מתוכננים במהלך 2018 מהלכים של חינוך פיננסי של הציבור, לדוגמא קמפיין שיסביר לציבור למה כדאי לו להיכלל במאגר.

יו"ר : חינוך השוק הוא קרדינלי. אני צופה שמאחר וכל שנה יצטרפו למאגר כ-150 אלף לקוחות חדשים שהגיעו לגיל 18, נצטרך להוציא להם מכתבים בנושא. לאור זאת מציע לשקול מהלך יזום שבמסגרתו כאשר לקוח חדש יפתח חשבון בנק, הוא יחתום על הסכמה לכך שנתוני האשראי עליו יעברו לנותן האשראי.

חברת : חשוב שההודעה ללקוח על התחלת איסוף נתונים לגביו תהיה ברורה, ולכן לדעתי הוועדה : לא צריך לכרוך הודעה זו בפתחת חשבון בנק ללקוח.

חברת : מציעה כי החינוך הפיננסי יעשה לא רק באמצעות המדיה הדיגיטלית אלא הוועדה : באמצעות אנשים שיהיו סוכני שינוי שידבררו את הנושא לדור הצעיר, כפי שמקובל בהסברה הפיננסית לאנשי הקבע של צה"ל.

חבר : מה יהיה אם לא יהיו לשכות אשראי?
הוועדה :

הממונה : ראשית על מנת לשפר את המודל העסקי של הלשכות ובכדי שאכן יקומו גופים שיעזרו ללקוח בקבלת החלטות, הוספנו ללשכות בכללי הנגידה תחומי פעילות כדוגמת שירותי השוואת עלויות אשראי וריכוז מידע פיננסי. שנית, אנו פועלים ליצור וודאות רגולטורית אצל הלשכות (פרסום הוראות רגולטוריות ומחירים), כדי שהגורמים שהגישו בקשה לרישיון יוכלו לקבל החלטה האם להמשיך בתהליך קבלת הרישיון. בנוסף, הגענו להסכמות עם הספק שבונה את המערכת עבור בנק ישראל, כי לשכות שפנו או יפנו אלינו ויעברו תהליך אישור עקרוני עד חודש מרץ 2018, יקבלו מענה ותיבנה תכנית עבודה בשיתוף איתם על מנת שיוכלו לספק את השירותים הבסיסיים לשוק עם עליית המאגר לאוויר. במקביל, הספק התבקש להכין תכנית חלופית להעברת מידע ישירות לנותני האשראי בתרחיש לפיו לא יהיו לשכות אשראי. ככל שלא יהיו לשכות אשראי יהיה צורך בתיקון חקיקה.

- יו"ר : מסכים שאכן צריך לתכנן ולהיערך למצב שבו לא תהיה אף לשכת אשראי בשוק.
 הוועדה :
 עובדת : קיים גם סיכון שהלשכות שיקומו לא ייצרו דירוג אשראי אלא רק ישמשו כצינור
 הממונה : להעברת המידע לנותני האשראי.
 יו"ר : האם מאחר ובנק ישראל הוא גם מקור מידע, תפקיד הוועדה הוא גם לייעץ לבנק
 הוועדה : ישראל?

המלצה :

הוועדה ממליצה כי הנושא יבחן ע"י עובדת המחלקה המשפטית בבנק ישראל.

נושא 2 בסדר היום : טיוטת נוהל עבודת הוועדה המייעצת

- עובדת : מטרת הנוהל להגדיר את תפקידי הוועדה המייעצת, דרכי עבודתה וסדרי דיוניה.
 הממונה : טיוטת הנוהל הוכנה על בסיס דרישות החוק ולפי המקובל בדרכי העבודה בוועדות
 אחרות של בנק ישראל, לדוגמא המועצה המינהלית.
 יו"ר : יש למנות מזכיר לוועדה לקראת הישיבה הבאה של הוועדה, שיסייע במימוש דרכי
 הוועדה : עבודת הוועדה כמפורט בנוהל. בנוסף, אבקש כי כנוהל בתחילת כל ישיבה, כל אחד
 מחברי הוועדה יצהיר אם יש או אין לו ניגוד עניינים לגבי הנושאים הנדונים בסדר
 היום.
 3 מבקש להעלות לדיון את הסוגיה של מועד הבאת ההוראות לדיון בוועדה. קיימות 3
 אופציות : לפני הפצת טיוטת הוראה, אחרי הפצת טיוטה וקבלת תגובות ואחרי
 גיבוש נוסח סופי של הוראה.
 הממונה : אם רוצים את הערך המוסף של הוועדה צריך להציג לה טיוטה של הוראה כבר
 בתחילת הדרך.
 עובדת : חשוב גם להתייעץ עם השוק, לדוגמא עם לשכות האשראי כי יש להם ערך מוסף
 הממונה : לגבי תהליכים עסקיים בתחום.
 יו"ר : לאור האמור מציע כי יהיה דיון ראשוני בוועדה בטיטת ההוראה, בו ידונו
 הוועדה : העקרונות והדגשים של ההוראה כדי להניע את התהליך. בפעם השניה, טיוטת
 ההוראה תעלה לדיון בוועדה בשלב מתקדם של התהליך, לאחר קבלת התגובות
 מהשוק. נוהל העבודה יעודכן בהתאם.
 מבקש להעלות לדיון את הסוגיה של תהליך מעקב אחר יישום ואפקטיביות
 ההוראות. האם הוועדה תקבל עדכונים רק כאשר מתברר שיש תקלות במערכת
 לשיתוף נתוני אשראי, או תעודכן באופן שוטף?
 הממונה : ייתכנו שני טריגרים לשינוי הוראה : כתוצאה מפעולות פיקוח וביקורת הממונה
 יגלה נושאים שלא מיושמים או שלא הוגדרו בצורה מיטבית בהוראה או כתוצאה
 מתלונות ציבור יעלו נושאים נקודתיים שצריך לשנות בעקבותם את ההוראה. כדי
 שהוועדה תוכל לעקוב אחר יישום ואפקטיביות ההוראות, מציע כי הממונה יעלה
 לוועדה עם עדכונים אחת לתקופה.

יו"ר מסכים. בנוסף, מציע כי בכל מקום בנוהל שנאמר כי יש לדווח לנגידה, תעודכן גם הוועדה: המשנה לנגידה. האם יש לחברי הוועדה הערות לנוהל עבודת הוועדה?
 חבר לגבי מועד ההודעה על ישיבות הוועדה מציע כי ההודעה תימסר לחברי הוועדה הוועדה: באמצעות לוח ישיבות מתגלגל שיכלול 4 ישיבות קדימה, על מנת שחברי הוועדה יוכלו להיערך מראש להשתתפות בישיבות.

החלטות:

1. הממונה ימנה מזכיר לוועדה עד לישיבה הבאה של הוועדה.
2. הממונה ינהל את סדרי היום של הוועדה באמצעות מזכיר הוועדה, בתיאום עם יו"ר הוועדה. חבר הוועדה שמעוניין להעלות נושא לדיון בוועדה יפנה לממונה או ליו"ר הוועדה.
3. בכדי שהוועדה תוכל לעקוב אחר היישום והאפקטיביות של ההוראות, הממונה יעדכן את הוועדה בנושא אחת לתקופה.
4. הוועדה מאשרת את נוהל עבודת הוועדה המייעצת כפוף לשינויים שהוצעו בנושאים הבאים: הצהרה על היעדר ניגוד עניינים, מועד הבאת ההוראות לדיון בוועדה, מועד ההודעה על ישיבות הוועדה, ועדכון המשנה לנגידה בנוסף לעדכון הנגידה.

נושא 3 בסדר היום: הצעה לסדרי יום לישיבות הבאות

עובדת מעדכנת כי בישיבה שנקבעה לחודש ינואר 2018 יוצגו ככל הנראה הוראות הדיווח הממונה: למאגר של כל מקורות המידע, ולא רק של הבנקים וחברות כרטיסי האשראי.
 יו"ר מבקש להוסיף לכל סדרי היום את הסעיף שונות.
 הוועדה:

החלטה:

יערכו תיקונים בהצעה לסדרי יום לישיבות הבאות, לפי ההערות שהתקבלו.